

előtte kikezdenék az koresomát, tartozzanak az Aediliseknek megjelteni, hogy jobb gondviseléssel tisztekre vigyázhassanak, ha mely koresomárosok pedig azt nem eselekednek, az Aedilisek minden személyválogatás nélkül akár nemes, akár Városi rend legyen, egy-egy forintig megbüntethessék.

6. Az Aedilisek pediglen az jövedelmet kezekbe vétén, ha valamiképpen olyanok találkoznának, kitől Isten az Ecclesiát oltalmazza, az kik sem hütököt, sem tisztességeket szemek előtt nem viselvén, ezt az jövedelmet vagy magok számokra elkölténék, vagy egyéb idegen ususra fordítanák, mely miat io számot az számvevők előtt nem adhatnának, hanem adossá maradnának, az olyanokon az számvevők igazat vehessenek, az adosságot exequalhassák, ha iovok, bonumok annyira nem volna, hogy adosságot fel nem érnék, magok személyekhez is akár nemes, akár városi rend legyen, hozzányulhassanak, mind addig Captivitásban tarthassák, míg az adosságot megadná.

7. Holott pediglen kiváltképpen Szörös Péter uram ez fellyül meg nevezett sunmát az Unitaria Ecclesiának emolumentumára szabad io akarattyából ajándékon adta, méltó és illendő, hogy az meddegh Isten eo kegyelmet ez világban élteti, az Predikator és mester fogadásban is eo kegyelmek mind nemes s városi rend eo kegyelmével egyező értelemben legyenek, egyenlő értelemről esztendőnként fogadgyanak az igaz recepta Unitaria Religion levő oly Praedikator s Mestert, az kik mind szükséges tanításokkal, mind dicséretes jó példaadásokkal az üdvösséges tudományra és józan Istenes életre taníthassák az halgatokat. Az mely Praedikatorok s Mesterek pediglen ilyenek nem volnának, eo kegyelmek Szörös Péter Uram ellen meg ne fogadhassanak. Amen.

(Eredetije az unitárius vallásközönség levéltárában az abrudbányai ekklésia levelei közt.)

CLXIX.

Agh István,¹ Agh Klára, Agh Ilona és Agh Judith között esett osztálylevélnék mássa.

Mü Agh István junior sepsiszéki Szentkirályi nobilis és Csiki István Miklósvárszéki N.-Ajtai P. N. Arkosi unitarius prédikátor Agh Klára férje és Szotyori Nagy Lázár Agh Ilona férje és Agh Judith virgo in capillis mind négyen ezek u. m. :

¹ Agh István unitár. püspök (1758—86) családjának tagjai és ezeknek vagyoni állapota s a rokonság egy része látható ez osztálylevélnél.

Agh István, Agh Klára, Agh Ilona, Agh Judith néhai sepsiszéki Szentkirályi üdösb Agh Mihály uramnak nobilisnek, néhai Bikfalvi Szabó Judith asszonytól való édes gyermekei, néhai édes atyánk és anyánk holtok után csak magunk egymás közt nem adhibeálván osztoztató birákok atyafiságosan megegyezvén édes atyánk és anyánkról reánk maradt mind a faluban benn Sepsiszékekben Szentkirályban és annak három határiban s szénafű helyeiben s erdejében s mind Sepsiszékekben Bikfalván néhai édes anyánkról Szabó Judith asszonyról maradt benn a faluban levő jóságocskát és a mi még ehhez találtatott a bikfalvi széna rétben elosztottuk az alább megirt rend és mód szerént, melyet is irtunk meg és vittünk végben atyafiságos osztozás által in anno 1738 die 28. julii, mely egymás között való alkalmunknak és osztozódásunknak rendi ekképpen ment végben.

Az benn való örökség, mely van Szentkirályban Szoross-utezában in vicinitate fellyel tkts. nemzetes Kilyéni Székely Elek uram jóságga, alol Sükösd István uram, juta Agh István, Agh Ilona és Judith asszonyéknak hoc modo. Az házhely a fiué, mellette a küssebb leányé Jutkáé, a szélye Agh Ilona asszonyé. Az rajta lévő épületek felől így alkuvának: A ház marad Agh István uramnak, a csür Agh Jutka asszonynak, az istálló Agh Ilona asszonynak. A kapu előtt való jóságocska rajta lévő házacskával együtt hagyatik Agh Jutka asszonynak eo modo, hogy azért az Agh István uram része az kapu felől bővítessék.

Agh Klára asszonynak jósággbéli része juta Bikfalván az anyai jóság vicinussa. Szabó Mihály uram, melynek pótlására adtanak ugyan a Bikfalvi réten Bázstelkin egy darab szénafüvet és a Szentkirályi Ölt felé való határban az alsó malomnál egy darab szántó földet capit metrum 5 — öt Vicinus alól Agh Tamás posteritas.

A szántóföldekkel megosztozódván, Agh István uramnak a Szentkirályi három határookban jutának ezek: Az Ölt felé való határban Site háton Cub. 1., a felső vicinus Sükösd János posteritási.

Hosszak lábján Cub. 1., a felső vicinus alól Kádár Ferencz uramé. Pataktön metr. 3. Vicinus fellyel Agh Tamás posteritassi.

A felső malom hely előtt metrum 2. Vicinus fellyel Nemes Ferencz uram. Kert megett vagy templom felé forduló határban: Az első lábban az alsó és fejer kónél való Cub 1. Vicinus fellyel Imre István. Pál patakban az öt vékásnak fele. Vicinus Szemerja felől Sükösd Istvánné. Benedek mezején a hat vékásnak fele — metrum 3. Vicinus a fogott felől Sükösd Mihály. Völgy fenekén Cub. 1. Vicinus Agh Tamás posteritási. A felső határban közép lábban metrum 6. Vicinus Szemerja felől Imre István. Hegyfarkon Cub. 1. Vicinus Agh Tamás posteritásié.

NB. A zálogosokból Site háton Cub. 2.

Agh Klára asszonynak ugyan azon három határookban ős földek így jutának:

Olt felé való határban, Site háton Cub. 1. Vicinus felyel Agh István uram.

Hosszak lábján Cub 1. A középső felyel vicinus Kádár Ferencz uramé.

Küs hosszuban metrum 3. Vicinus felyel Agh Mihály posteritassi.

A felső malom hely előtt a felső metrum 2. Vicinus Szotyor felől Agh Mihály posteritassi.

Kert megett, vagy templom felé forduló határban.

Völgyelve cub. 1. Vic. felyel Agh Mihály posteritassi.

Az első lábban a két vékás a pusztánál. Vic. az erdő felől Sükösd Mihály.

NB. Ezt más határból kellett potolni, azért ehhez jutott Rakottyá szélyén metrum 4. Vic. az Olt felől Sükösd Mihály.

A felső határban:

Kurta völgy alatt metrum 5 — öt. Latban cub. 1, az középső. Vic. Agh István uram. NB. Pálpatakában öt véka féréje zállagos.

Agh Ilona asszonynak ugyanazon három határookban ős földek így jutának:

Olt felé való határban:

Siteháton Cub. 1. Vic. alol Geréb János uram.

Út által kelőben Cub. 1, a patak felől való vic. Szemerja felől Agh Mihály posteritassi.

Hosszak lábján az alsónak fele, metrum 3. Vic. Agh Judith asszony.

Kert megett vagy templom felé forduló határban.

Völgyelve cub. 1. Vic. alol a Geréb János uramé.

Pálpatakban az öt vékásnak fele. NB. Ezt más határból kellett potolni, azért ehhez jutott a Ló kernél metrum 2. Vic. az Olt felől Kűsgyörgy Imre.

A felső határban.

Csunyás gödörnél metrum 5. Vic. Agh Tamás árvái felyel.

Latban Cub. 1, az also fele. Vic. Geréb János uram alol.

Lat tetején metrum 5, az Olt felől való határbelit potlották vélle.

NB. Zállagos jutott Ilyefalvi hegy megett Cub. 1.

Agh Judith asszonynak ugyan azon három határookban ős földek így jutának:

Olt felé való határban: Hosszuban cub. 1. Vic. felyel Agh György uram.

Út által kelőben cub. 1, a felső. Vic. alol Agh Tamás posteritassi. Hosszak lábján az alsonak fele, metrum 3. Vic. Agh Ilona leány.

A felső malom hely előtt metrum 2. Vic. Agh István uram.

Kert megett vagy templom felé forduló határban. Az első lábban metrum 5. Vic. felyel Agh Mihály posteritassi.

Völgyelve az also metrum 2. Vic. felyel Imre István.

Benedek mezején az hat vékásnak fele, metrum 3. Vic. a fogott felől Sükösd Mihály.

A felső határban:

Csere szélyén metrum 5 — öt. Vic. Sz.-Király felől Agh Mihály posteritássi.

Latban cub. 1, a felső fele. Vic. Kús Miklós felyel.

NB. Zállagos juta Site háton cub. 1.

Az alsó malomnál cub. 1.

A széna fűvek és erdőbeli részek maradának osztatlan addig, míg végire mennek, hol, micsod helyen s ki vicinumában légyenek.

Mely e szerént végbe ment divisiot mű subscribáltuk és futuro pro bono omnium ratificaltuk, szokott pecsétünkkel anno et die supra notatis fide nostra mediante in possessione avitica supra specificatae.¹

Agh István

(L. S.)

Csiki István

(L. S.)

Nagy Lázár

(L. S.)

Pro virgine *Agh Judit*²

(L. S.)

¹ A másolat végén a következő hitelesítési záradék áll: „Hogy ezen levél mássa az eredeti levélből minden változtatás, belőle való elvétel és hozzá tétel nélkül iratott légyen le, és mű általunk összeolvastatván hasonló-nak lenni tanáltatott légyen, arról a mű igaz hűtünk szerént bizonyítunk noveink aláírásaikkal és szokott pecsétünkkel megerősítvén die 16 ápril 1817. Laborfalván.

Nemes Udvarhelyszéki Dersi de mostan nemes Sepsi székbén Laborfalvan residealo *Ballók Ferencz*,

és Barátosi, de most S.-Szentiványban residealo *Balogh Zsigmond*.

Mindketten nemes emberek, nemes Sepsi székbék hütös assesorai.

(Az 1817-ben kelt hiteles másolat Sárdi Lőrincz pénztári ellenőr birtokában van Kolozsvárt.)

² Feleségül vette: Benceze Pál unitar. pap.

Közli: BODÓCZI SÁNDOR.

Unitárius ítélet a várnai esatáról.

Kozma Mihály unitárius pap 1768-ban Nyárád-Szent-Lászlón irt vallástörténetében így emlékezik meg a várnai véres csata-vesztésről:

„A constantziai gyűlésben (hol Husst és prágai Jeromost megégették) született 1414-ben ama kereszténhez illetlen fajzat: *Az eretneknek adott hitet, fogudást nem kell megtartani*“.

„Ennek keserű ízét kóstolta László király,¹ mert a magyarok frigyét kötöttek a törökökkel, ezek az Alkoránra, amazok az Evangeliumra tétetett ujjakkal. De Julianus cardinal, ki a felől levelet vett a pápától, ösztönözvén László királyt a frigynek megszegésére, úgy mint a mely őtet nem kötelezné, a törökök ellen mégyen 1444. esztendőben, de szerencsétlenül. Mert Amurates szultán a mint hadát hullani látta, kiveszi a frigylevelet s az égre tekintvén ezt mondja:

„Krisztus Jézus! ez a frigy, melyet velem kötöttek, a kik a te neveddel dicsekednek és a melyet a te nevedben erős hittel és esküvel megerősítettek? Ha Isten vagy, mint a keresztények mondják, állj bosszút az ő hitszegésükért!“

„Ezután megfutamnak a magyarok. Királyuk lováról leesvén, feje vétetik s egy kopjára szurják fel. Julian cardinal is oda vész s ilyen emlékverset költöttek a gyászeset emlékezetére:

László király epitaphiuma.

Romulidae Cannas, ego Varnam clade notavi.

Discite mortales non temerare fidem.

Me nisi Pontífices jussissent rumpere (frangere) faedus,

Non ferret Schythicum Pannonis ora jugum.

Azaz:

Régen rómaiak festék vérrel Cannát.

Jaj én is megtöltém véres testtel Várnát.

Ember tanulj töllem, vegyed e tudományt;

Soha hitet ne szegj; mert vészted jutalmát.

¹ A lengyel Ulászló magyarosabb neve.